

MÁD

Bodonyi Csaba | Kuli László | Fábíán Rigó Tamás

Mád

Mád, az egykori mezőváros a mai napig meghatározó szerepet játszik Tokaj-Hegyalján. Településszerkezete példaértékű, jól illusztrálja a környékre jellemző, ún. kassai típusú városmagot: három, a végeken összeérő, egymással párhuzamos utca adja a jellemzően átmenő jellegű településmagot. A főutca igen széles, akár vásárok tartására is alkalmas. Itt állnak a legfontosabb épületek, mint például az egykori birtokosok kúriaépületei, valamint a jelentősebb közintézmények, a kereskedelem és a vendéglátás épületei. A borvidék virágkora a lakosság szám növekedését hozta. A főutca kisvárosias, zárt sorú beépítését követően nyitották meg a már említett párhuzamos utcákat. Itt a főutcaitól merőben eltérő, kúriális építészeti stílust is megjelent. E kiemelkedő értékű lakóházak építetői, egymást váltó tulajdonosai jobbára extraneus birtokosok, sokszor megyei, sőt országos jelentőségű nemesi családok (Barkóczy, Csáky, Dessewffy, Forgách, Kapy, Kubinyi, Máriássy, Perényi, Platthy, Szirmay,

Vay stb.) tagjai voltak. Széles utcai homlokzatú kúriáik többnyire boltosított borházakra épültek, a környék büszkeségei voltak. Bár még mindig számos épület áll kihasználatlanul, és sok közülük kifejezetten veszélyeztetett állapotban van, a rendszerváltást követően mégiscsak megkezdődött egy pozitív folyamat, melynek során számos épület mentettek meg az utókor számára. Mádi összeállításunkban elsőként Bodonyi Csaba kúriarekonstrukcióját, valamint új építésű rendezvényházát mutatjuk be. Tokaj egykori főépítését családi kötődés fűzi elválaszthatatlanul Miskolc tágabb környezetéhez és a hegyaljai régióhoz, ahol jelentős építészeti alkotásai egész sorát találjuk. Kuli László, egykori vándorépítész tervei alapján valósult meg a mádi főutca egyik jelentős épülete, az egykori Grossmann-ház felújítása és bővítése. Ennek szomszédságában áll a Fábíán Rigó Tamás tervei szerint megújult, így a lassú pusztulástól megmentett, új funkcióval rendelkező jellegzetes Borsai-villa. (Dénes Eszter)